

Farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning

Europaparlamentets resolution om förslaget till rådets beslut om anpassning till den tekniska utvecklingen av bilagan till Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/95/EG om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter (KOM(2005)0241)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag (KOM(2005)0241),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/11/EG av den 6 februari 2003 om ändring för tjugofjärde gången av rådets direktiv 76/769/EEG om begränsning av användning och utsläppande på marknaden av vissa farliga ämnen och preparat (beredningar) (pentabromdifenyleter, oktabromdifenyleter)¹,
- med beaktande av rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter²,
- med beaktande av artikel 95.3 i EG-fördraget,
- med beaktande av artikel 81 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Ett av syftena med direktiv 2002/95/EG³ är att bidra till att skydda människors hälsa och främja miljövänlig återvinning och bortskaffande av avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter. I artikel 4.1 i detta direktiv begränsas från och med den 1 juli 2006 användningen av vissa farliga ämnen i nya elektriska och elektroniska produkter som släpps ut på marknaden, om inte undantag medges i bilagan.
  - B. Den 19 april 2005 tillstyrkte inte den kommitté som tillsatts i enlighet med artikel 7 i direktiv 2002/95/EG kommissionens förslag till beslut om ändring av bilagan till direktiv 2002/95/EG, så att utvärdering av vissa produkter inte längre skulle prioriteras och bilagan utökad med två nya undantag (dekaBDE i polymera material, bly/brons i lagerskålar och bussningar). Den 8 juni 2005 mottog parlamentet från kommissionen ett förslag till rådets beslut om ändring av bilagan till direktiv 2002/95/EG på ovannämnda sätt.
  - C. I artikel 5.5 i beslut 1999/468/EG fastställs Europaparlamentets rätt att anta en resolution för att underrätta rådet om att ett förslag från kommissionen ”överskrider de genomförandebefogenheter som anges i den grundläggande rättsakten”.
  - D. I artikel 5.1 i direktiv 2002/95/EG bereds en möjlighet för antagande genom kommittéförfarande av ändringar som behövs för att anpassa bilagan till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen. I artikel 5.1 b i direktiv 2002/95/EG föreskrivs

---

¹ EUT L 42, 15.2.2003, s. 45.

² EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

³ EUT L 37, 13.2.2003, s. 19.

det att farliga ämnen kan undantas från förbudet om det inte i praktiken går att ersätta dem med säkrare alternativ¹ och i artikel 5.1 b i direktiv 2002/95/EG fastställs det också vilka som är de enda kriterier som får beaktas då man genom kommittéförfarande vill bygga ut bilagan med undantag.

- E. Kommissionen hävdar i skäl 2 i förslaget till beslut att vissa material och komponenter som innehåller vissa farliga ämnen bör undantas från förbudet, eftersom ”det fortfarande inte är praktiskt möjligt att bortskaffa eller ersätta nämnda farliga ämnen i dessa material och komponenter”. I motsats till detta har det framgått vid ett flertal undersökningar att det finns säkrare alternativ än dekaBDE (dekabromdifenyleter), som omfattas av artikel 4.1 i direktiv 2002/95/EG, att tillgå till många, för att inte säga alla, polymera material i elektrisk och elektronisk utrustning.
- F. Kommissionen hävdar i skäl 3 i förslaget till beslut att eftersom ”riskbedömningen av dekabromdifenyleter (...) har visat att det i dagsläget inte behövs några fler åtgärder för att minska riskerna för konsumenterna (...) kan dekaBDE undantas från bestämmelserna i artikel 4.1 i direktiv 2002/95/EG”. Vid det allmänna lagstiftningsarbetet inom EU bör det dock tas hänsyn till allt som ingår i de vetenskapliga riskbedömningarna, liksom också till yttrandet från den vetenskapliga kommitté som varit inkopplad på frågan. Själva övervägandena om vilka risker som är förknippade med något av de ämnen som finns förtecknade i artikel 4.1 i direktiv 2002/95/EG ingår emellertid inte i artikel 5.1 b i direktiv 2002/95/EG och kan därför inte åberopas som motivering för en ändring av bilagan genom kommittéförfarandet. Ändringar av detta slag kräver ett lagstiftningsförslag i den bemärkelse som avses i artikel 251 i fördraget.
- G. Oavsett att risköverväganden inte kan tas upp till behandling i kommittéförfarande har förslaget till beslut också förbigått vad som framkommit vid den ytterligare miljöriskbedömning som gjordes i maj 2004, nämligen att dekaBDE är mycket långlivat. Den ovannämnda miljöriskbedömningen gav också vid handen att ämnet dekaBDE är starkt utbredd bland rovdjur i slutet av näringskedjan samt i Arktis. Till detta kommer att ämnet fungerar som nervgift samt att det upptagits av däggdjur vid laboratorieförsök och att det eventuellt kan bilda mera toxiska och ackumulerande produkter, bl.a. lägre bromerade difenyleterkongener. Saluföring och användning av alla kommersiellt tillgängliga lägre bromerade difenyleterkongener är förbjuden sedan den 15 augusti 2004 med stöd av direktiv 2003/11/EG.
- H. Det föreliggande förslaget till beslut går emot det yttrande som avgavs av kommissionens egen vetenskapliga kommitté för hälsa och miljörisker den 18 mars 2005. I detta yttrande rekommenderades med eftertryck en ytterligare riskminskning utgående från den ovannämnda riskbedömningen.

---

¹ Artikel 5.1 b i direktiv 2002/95/EG lyder enligt följande: ”undanta material och komponenter till elektriska och elektroniska produkter från bestämmelserna i artikel 4.1 om det från teknisk eller vetenskaplig synpunkt inte är praktiskt möjligt att bortskaffa eller ersätta dem genom en förändrad konstruktion eller genom material och komponenter som inte kräver sådana material eller ämnen som avses i artikel 4.1 eller om de negativa miljö- eller hälsokonsekvenser och/eller konsekvenser för konsumentsäkerheten som orsakas av ersättningen med andra ämnen sannolikt kommer att vara större än de fördelar för miljö, hälsa och/eller konsumentsäkerhet som en sådan ersättning kan medföra”.

- I. Det föreliggande förslaget till beslut utverkar ett av syftena med direktiv 2002/95/EG och går emot medlagstiftarnas uttryckliga viljeyttring i skäl 6 i direktiv 2003/11/EG, där parlamentet och rådet krävde att åtgärder för att minska riskerna med dekaBDE snarast bör vidtas, såvida man inte av den fortsatta riskbedömningen kunde sluta sig till att det inte finns skäl att oroa sig för dekaBDE. Tvärt emot detta har dock den fortsatta riskbedömningen föranlett ytterligare farhågor.
1. Europaparlamentet anser att kommissionen inte handlat i enlighet med artikel 5.1 b i direktiv 2002/95/EG och således överskridit sina genomförandebefogenheter enligt detta direktiv.
2. Europaparlamentet uppmanar rådet att motsätta sig förslaget, såvida inte kommissionen ändrar det genom att dra tillbaka den del som rör om dekaBDE.
3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen och till medlemsstaternas regeringar och parlament.